

ТЕСТИ

Правильна відповідь оцінюється у 2 бали

(у дужках перед тестом впишіть правильну відповідь)

1.(.....)

Припустімо, що 25 фірм, які вирощують і експортують арахіс до Сполучених Штатів, вирішили створити картель. Картель має на меті підвищити ціни на арахіс і зменшити виробництво, щоб збільшити прибутки для виробників арахісу. Ви прогнозуєте, що цей картель, ймовірно:

- 1) не матиме успіху, оскільки кількість фірм є некерованою, і крім того у арахісу існує багато близьких замінників;
- 2) не матиме успіху, тому що надто мала кількість фірм намагається організувати картель;
- 3) буде успішним, оскільки попит на арахіс відносно еластичний;
- 4) буде успішним, оскільки буде дуже легко забезпечити дотримання правил і умов серед 25 фірм.

2.(.....)

Яке твердження правильне:

- 1) чим вищий темп інфляції, тим гірше гроші виконують свої функції (міра вартості, засіб обігу, засіб нагромадження);
- 2) чим нижчий темп інфляції, тим гірше гроші виконують свої функції (міра вартості, засіб обігу, засіб нагромадження);
- 3) уряд, який нагромадив значний державний борг, завжди програє від інфляції;
- 4) в умовах дефляції відбувається сповільнення темпів зростання цін.

3.(.....)

Яке твердження правильне:

- 1) заробітна плата, що виплачується робітникам, є прикладом неявних витрат виробництва;
- 2) якщо загальний виторг становить 100 гр.од, явні витрати – 50 гр.од., а неявні витрати – 30 гр.од., то бухгалтерський прибуток дорівнює 20 гр.од;
- 3) якщо виторг відшкодовує лише явні витрати, то фірма отримує тільки нормальний прибуток;
- 4) якщо граничний економічний прибуток дорівнює нулю, то нахил кривої загальних змінних витрат дорівнює нахилу кривої загального виторгу фірми.

4.(.....)

Загальні витрати досконало конкурентної фірми задано функцією: $TC(q)=q^3-8q^2+30q+10$. Обсяг виробництва, який відповідає точці закриття фірми, становить:

- 1) 10; 2) 4; 3) 8; 4) 6; 5) недостатньо даних для визначення такого обсягу виробництва.

5.(.....)

В результаті економічного спаду країна недовиробляє десяту частину ВВП, виробленого за повної зайнятості. Якщо природна норма безробіття – 4%, а коефіцієнт чутливості ВВП до динаміки циклічного

безробіття дорівнює 2, то фактичний рівень безробіття становить:

- 1) 3%; 2) 4%; 3) 5%; 4) 6%; 5) 7%; 6) правильна відповідь відсутня.

6.(.....)

Припустімо, що споживач витратив увесь свій дохід на товари X та Y таким чином, що $MU_x / P_x = 7$ і $MU_y / P_y = 10$. Згідно з правилом максимізації корисності споживач має:

- 1) купувати менше X та Y ;
- 2) купувати більше X та Y ;
- 3) купувати менше X та більше Y ;
- 4) купувати більше X та менше Y .

7. (.....)

До прибутків, як складника ВВП (обчисленого за методом доходів) НЕ відносять:

- 1) податок на прибуток корпорацій;
- 2) доходи некорпоративного сектору економіки;
- 3) нерозподілений прибуток;
- 4) дивіденди;
- 5) податок на додану вартість.

8. (.....)

Якщо функція попиту має вигляд $Q=30/P^3$, то цінова еластичність попиту за ціни рівної 2 становитиме:

- 1) $-30/8$;
- 2) -3 ;
- 3) $-1/3$;
- 4) $-3/2$;
- 5) $-2/3$;
- 6) правильна відповідь відсутня.

9.(.....)

Існування природних монополій обумовлено:

- 1) надто великою місткістю ринку;
- 2) наявністю значної економії на масштабах виробництва;
- 3) використанням трудомістких методів виробництва;
- 4) зниженням середніх витрат зі збільшенням обсягів виробництва.

10. (.....)

Товар Гіфіна – це товар нижчої споживчої цінності, для якого:

- 1) ефект заміщення діє у тому ж напрямі, що й зміна ціни;
- 2) ефект доходу діє у напрямі, протилежному до зміни ціни;
- 3) ефект доходу перевищує ефект заміщення;
- 4) ефект доходу та ефект заміщення завжди діють в одному напрямі;
- 5) крива попиту має від'ємний нахил.

11.(.....)

Якщо загальний продукт відповідного змінного фактора зростає прискореним темпом, то:

- 1) загальні витрати також зростають прискореним темпом;
- 2) граничні витрати зменшуються;
- 3) середні постійні витрати не змінюються;
- 4) середній продукт відповідного змінного фактора зменшується.

12. (.....)

Якщо реальна процентна ставка в закритій приватній економіці становить 5%, інвестиційний попит описує функція $I=155-100r$, автономне споживання становить 50 гр.од., а рівноважний обсяг національного доходу – 2000 гр.од., то гранична схильність до заощадження дорівнюватиме:

- 1) 0,1; 2) 0,9; 3) – 0,9; 4) 0,95; 5) – 0,075; 6) правильна відповідь відсутня.

13.(.....)

У галузі А є дві фірми, кожна з яких контролює 50 відсотків ринку. У галузі В функціонує три фірми, де одна фірма контролює 70 відсотків ринку, а дві інші фірми контролюють 15 відсотків ринку кожна. Розрахунок і порівняння індексів Герфіндаля-Гіршмана для двох галузей засвідчили, що більш концентрованою є:

- 1) галузь А;
- 2) галузь В;
- 3) обидві галузі однаково концентровані;
- 4) недостатньо інформації для порівняння рівнів концентрації галузей А і В.

14.(.....)

Зв'язок між граничними і середніми загальними витратами є таким:

- 1) зміна МС не впливає на динаміку АТС;
- 2) якщо АТС перевищують МС, то МС зростають;
- 3) якщо МС знижуються, то АТС можуть як зростати, так і знижуватись;
- 4) якщо МС менші за АТС, то АТС повинні знижуватись.

15.(.....)

Товар можна віднести до категорії благ нижчої споживчої цінності, якщо коефіцієнт:

- 1) цінової еластичності попиту для нього дорівнює 1,5;
- 2) перехресної еластичності попиту для нього дорівнює -0,5;
- 3) еластичності попиту за доходом для нього дорівнює -0,5;
- 4) еластичності попиту за доходом для нього дорівнює 1,5.

16.(.....)

Якщо середні загальні витрати фірми в точці їх мінімуму становлять 20, а граничні витрати описує функція $MC=2Q$, то постійні витрати цієї фірми дорівнюватимуть:

- 1) 0; 2) 20; 3) 50; 4) 100; 5) 200; 6) правильна відповідь відсутня.

17.(.....)

Який захід можна використовувати для подолання інфляційного розриву:

- 1) зниження рівня оподаткування;
- 2) збільшення державних закупівель товарів і послуг;
- 3) підвищення обмінного курсу національної валюти;
- 4) зниження рівня процентної ставки;
- 5) підвищення рівня заробітної плати державних працівників.

18(.....)

За інших однакових умов крива короткострокової сукупної пропозиції переміститься вправо, якщо:

- 1) зростуть ставки непрямих податків;
- 2) зросте вартість оренди землі;
- 3) зменшаться витрати часу на реєстрацію бізнесу;
- 4) ринок корисних копалин монополізує група вітчизняних фірм;
- 5) економічні суб'єкти очікують загострення політичної ситуації в країні у найближчому майбутньому.

19.(.....)

Дефляційний розрив становить 15 млрд гр.од. Якщо величина природного ВВП – 900 млрд гр.од., а громадяни країни схильні заощаджувати 20% додаткового доходу, то фактичний ВВП дорівнює:

- 1) 818 млрд гр.од.;
- 2) 825 млрд гр.од.;
- 3) 875 млрд гр.од.;
- 4) 881,25 млрд гр.од.;
- 5) правильна відповідь відсутня.

20.(.....)

Крива сукупного попиту переміщується вліво, якщо:

- 1) уряд запроваджує податкові пільги для фірм, які здійснюють інвестування;
- 2) підприємці очікують зростання попиту на їхню продукцію;
- 3) доходи домогосподарств та фірм у зарубіжних країнах збільшуються;
- 4) центральний банк збільшує пропозицію грошей в економіці;
- 5) обмінний курс національної грошової одиниці зростає.

21(.....)

Якщо збільшуються і попит, і пропозиція, то:

- 1) рівноважна кількість зростає; ціна може зрости, зменшитися або не змінитися;
- 2) рівноважна кількість зменшується; ціни мають знизитися;
- 3) рівноважна кількість зростає; ціни мають зрости;
- 4) рівноважна кількість зменшується; ціна може зрости, зменшитися або не змінитися.

22.(.....)

Припустімо, що підвищення ціни на яловийчий стейк на 10% зменшує обсяг його споживання домогосподарством на 30%. У такому разі, за інших незмінних умов, видатки домогосподарства на цей товар:

- 1) скоротяться;
- 2) зростуть;
- 3) не зміняться;
- 4) не зміняться, а ціни на товари-замінники зростуть.

23.(.....)

Виробничий процес недосконало конкурентної фірми характеризується постійною віддачею від масштабу. Якщо фірма, максимізуючи прибуток, реалізує продукцію за 24 гр.од, а еластичність попиту на її продукцію становить (– 3), то її середні витрати становитимуть:

- 1) 8;
- 2) 12;
- 3) 16;
- 4) 24;
- 5) правильна відповідь відсутня.

24.(.....)

Що не спричиняє інфляції пропозиції:

- 1) зростання цін на матеріальні ресурси, зокрема на енергоносії;
- 2) надмірне зростання грошової маси;
- 3) милітаризація економіки;
- 4) зростання реальних процентних ставок;
- 5) значне зростання номінальної зарплати.

25.(.....)

Мультиплікативний вплив початкової зміни сукупних видатків припиняється тоді, коли:

- 1) сума нових заощаджень зрівнюється з початковою зміною видатків;
- 2) у національній економіці почалось піднесення;
- 3) “витікання” зрівнюються із “ін’єкціями”;
- 4) відсутні зміни інвестицій у запаси;
- 5) усі відповіді неправильні.

26.(.....)

Ефект заміщення для товару X у моделі Гікса обумовлений зміною:

- 1) ціни товару X за умови збереження незмінного рівня загальної корисності споживача;
- 2) ціни взаємозамінюваного товару Y внаслідок чого змінився обсяг споживання товару X;
- 3) номінального доходу індивіда, що спричинило зміну структури його споживчих видатків між товаром X та усіма іншими товарами;
- 4) ціни товару X внаслідок чого змінився обсяг споживання взаємозамінюваного товару Y;
- 5) усі твердження неправильні.

27.(.....)

В економіці країни операційний попит на гроші становить 500 млн гр.од, а попит на гроші як на активи описується рівнянням $M=600-50i$, де i – процентна ставка. В обігу країни перебуває грошова маса у розмірі 900 млн гр.од. Щоб тримати процентну ставку на рівні 6% центральному банку слід:

- 1) продати державні цінні папери на суму 100 млн гр.од;

- 2) здійснити додаткову емісію у розмірі 100 млн гр.од.
- 3) надати комерційним банкам кредитів на суму 100 млн гр.од.;
- 4) встановити облікову ставку на рівні 6% та зобов'язати комерційні банки тримати у вигляді обов'язкових резервів 50 млн гр.од.;
- 5) правильні відповіді 2) і 3);
- 6) правильна відповідь відсутня.

28.(.....)

Якщо граничний продукт праці зростає, то:

- 1) загальний продукт праці зростає спадним темпом;
- 2) середній продукт праці більший, ніж граничний продукт праці;
- 3) середня продуктивність капіталу знижується;
- 4) загальні витрати зростають спадним темпом.

29.(.....)

Компанія Exclusive Gift монополізувала виробництво золотих хула-хупів. Зараз компанія виробляє 50 золотих хула-хупів і продає їх за ціною 5000 дол. США за кожен. За такого обсягу випуску граничний виторг дорівнює граничним витратам виробництва.

Загальні витрати компанії становлять 300 000 доларів США, з яких постійні витрати – 100 000 доларів США.

Вас наймають на посаду економічного консультанта цієї компанії. Ви повинні порадити цьому монополісту:

- 1) припинити виробництво в короткостроковій періоді та вийти з галузі у довгостроковій періоді;
- 2) виробляти продукцію у короткостроковому періоді і розширювати виробничі потужності в довгостроковому періоді;
- 3) продовжити виробництво і залишатися у галузі у короткостроковому періоді, але вийти з галузі в довгостроковому, якщо умови не зміняться.
- 4) припинити виробництво у короткостроковому періоді, але розширити потужності у довгостроковому періоді, якщо умови не зміняться.

30.(.....)

Яке з наступних тверджень є правильним для довгострокової рівноваги фірми в монополістично конкурентній галузі?

- 1) крива попиту є дотичною до кривої граничних витрат;
- 2) крива попиту є дотичною до кривої середніх витрат;
- 3) крива граничних витрат є дотичною до кривої середніх витрат;
- 4) крива попиту є дотичною до кривої граничного виторгу.

ЗАДАЧІ

Задача №1 (10 балів)

Припустімо, що на ринку досконалої конкуренції функціонує 100 фірм, що виробляють і постачають однорідну продукцію і метою діяльності кожної з яких є максимізація економічного прибутку. Усі фірми застосовують однакову технологію виробництва, яку описує виробнича функція:

$$Q_i(K, L) = 5K^{0.5}L^{0.5},$$

де Q_i – обсяг випуску i -тої фірми, K – кількість залученого капіталу, L – кількість залученої праці. Кількість залученого капіталу кожною фірмою є фіксованою $K = \text{const} = 8$.

Ціни факторів виробництва $P_k = 4$ грош. од., $P_L = 1$ грош. од.

Функція ринкового попиту на продукцію фірми має вигляд:

$$P(Qd) = 9 - 0,0005Qd.$$

Визначити:

1. Ринкову рівноважну ціну на продукцію фірм;
2. Величину економічного прибутку, який заробляє кожна фірма;
3. Потенціал розширення ринку - яка (потенційну) кількість фірм, які володіють аналогічною технологією виробництва, погодяться (зможли б) увійти на цей ринок?

Задача №2 (15 балів)

Визначте сукупні прирости ВВП, ВНП та чистих факторних доходів Польщі у 2022 р., якщо відомо, що в економіці країни упродовж року відбулись такі події:

- 1) громадянин Польщі, що мешкає у Варшаві, продав свій власний будинок за 130 тис. злотих, і придбав апартаменти у щойно збудованому будинку неподалік за 120 тис. злотих;
- 2) українські громадяни, які працюють на короткостроковій основі у Польщі, надавали професійні послуги польській будівельній компанії і заробили 15 тис. злотих;
- 3) експорт яблук польських виробників приніс країні 330 тис. злотих;
- 4) польська фірма ІТ придбала на автомобільному заводі у Токіо 10 автівок вартістю 100 тис. злотих кожна;
- 5) польський професор упродовж семестру викладав у Празькому університеті і отримав за це заробітну платню у розмірі 28 тис. злотих;
- 6) батьки, що мешкають у передмісті Кракова - резиденти Польщі, надіслали 2 тис. злотих доньці, яка проживає у Варшаві та 10 тис. злотих - синові, який живе у Вроцлаві і навчається в університеті. Отриману суму син використав для погашення боргу за навчання у Вроцлавському університеті;
- 7) держава викупила 10000 акцій польської компанії на загальну суму один млн злотих;
- 8) польські фермери продали 600 кг полуниці за 7 тис. злотих місцевому заводу, що займається виробництвом джемів. З придбаної сировини завод виробив і реалізував полуничного джему на суму 12 тис. злотих;
- 9) компанія, розташована у Вроцлаві, засновником і власником якої є німецький інвестор, випустила продукції на 200 тис. злотих;
- 10) туристи з Франції придбали у Варшаві 20 пар взуття відомого польського виробника "Rylko" вартістю 500 злотих за кожну пару;
- 11) резидент Жешівського воєводства отримав "тринадцяту" пенсію у сумі 2000 злотих, які витратив на придбання старовинного годинника у крамниці антикваріату.

Задача №3 (15 балів)

Припустімо, що економіка країни початково знаходиться у точці довгострокової рівноваги. Уряд країни проводить політику абсолютної автаркії. Рівняння сукупного попиту (побудоване на основі рівняння кількісної теорії грошей) має вигляд:

$Y = V \cdot (M/P)$, де V – швидкість обігу грошей, M – номінальна пропозиція грошей, P – рівень цін.

Населення країни не зберігає на руках гроші у вигляді готівки, норма обов'язкового резервування дорівнює 4%, а комерційні банки не мають надлишкових резервів і повністю реалізують свої кредитні можливості.

Агрегована виробнича функція в економіці має вигляд:

$F(L) = 100\sqrt{L}$, де L – кількість одиниць залученого фактору праця у людино-годинах. Функція пропозиції праці в економіці $L^S = 20 \cdot \frac{W}{P}$, де W – ставка номінальної заробітної плати, P – рівень цін.

- 1) Визначте рівень цін, ставку реальної заробітної плати і випуск (ВВП) країни у точці довгострокової макроекономічної рівноваги, якщо номінальна грошова маса в економіці дорівнюватиме 500 гр. од, а швидкість обігу грошей - 4.
Запишіть рівняння кривої сукупної пропозиції у довгостроковому періоді.
- 2) Припустімо, що з найманими працівниками були укладені довгострокові трудові контракти з фіксованою ставкою номінальної заробітної плати, яку було визначено у пункті 1).
За даної технології виробництва визначте рівняння короткострокової сукупної пропозиції (яка є зростаючою функцією).
- 3) Припустімо, що внаслідок зниження швидкості обігу грошей до рівня $V = 2,25$, відбулося збурення у сукупному попиті. Як і наскільки відсотків зміниться випуск (ВВП) і рівень цін в економіці у короткостроковому періоді внаслідок цього збурення? Які економічні процеси відбуватимуться в економіці за таких умов?
- 4) Яку політику мав би провести центральний банк задля відновлення попереднього рівня випуску в економіці?
- 5) Якщо центральний банк ухвалить рішення стабілізувати економіку за допомогою операцій на відкритому ринку, то на яку суму ви мав би викупити (чи продати) облігацій на відкритому ринку?